

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı 9482
Tarih: 26.10.2020

36021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 26.10.2020

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
Adana Milletvekili

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararlarına göre, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ), enerji nakil hatlarının yapımı amacıyla Ankara, Hatay, Gaziantep, Mersin ve Kilis'teki bazı taşınmazları acele kamulaştıracak, Cumhurbaşkanı'nın izni ile kanunlardan muaf enerji şirketleri kurulacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Komisyon'da onaylanan ve önümüzdeki günlerde Meclis Genel Kurulu'nda görüşmeye açılacak olan "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Torba Kanun Teklifi" Enerji ve Maden sektöründeki şirketlere büyük imtiyazlar, vergi muafiyetleri ve haklar getirirken, ekolojik açıdan ise yıkımı katmerleştirmektedir. Birçok kanunda değişiklik öngören bu Torba Kanun Teklifi, havayı, suyu, toprağı, ormanları, yaban hayatını, tarım ve yaşam alanlarını talan eden maden ve enerji şirketlerine yeni imtiyazlar sağlarken tüm canlıların yaşam hakkına yönelik saldırıları ve talanı koşulsuz hale getirmeyi hedeflemektedir. Kamunun yetkileri ve denetim sorumluluğu azalırken bu şirketlere verilen imtiyazlar halka daha yüklü faturalar gelmesine neden olmaktadır. Maden, enerji, petrol şirketlerinin önünde engel olarak duran mülkiyet hakları, koruma kanunları ve kamusal denetimler ortadan kalkmakta, enerji yatırımları için gereken taşınmazlar "kamu yararı" şartı aranmaksızın istimlak edilerek halkın ve köylünün topraklarına el konulmaktadır. Ruhsat alanı dışında yeni mücavir alanlarda "tedbirsiz ve dikkatsizlik" kılıfı ile para cezası ödenerek ağaç kesimi yapabilmenin önü açılmaktadır.

3602

ÇED raporu gerekliliğini aşmak ve yargı yolunun işletilmesini engellemek amacıyla başvuru alan “acele kamulaştırma” yöntemindeki gerekliliklerin yasayla ortaya konulması ve çevreyi yok eden bu uygulamalardan kaçınılması gereklidir.

Enerji sektöründe kamusal kaynakların, yaşam alanlarının özel şirketlerin kontrolsüz talanına açılmaması ve toplumsal çıkarların gözetilmesi önceliğimiz olmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Ankara, İstanbul, Hatay, Gaziantep, Mersin, Kilis, Kastamonu, Diyarbakır ve Amasya’da bazı taşınmazlar TEDAŞ tarafından kamulaştırılacaktır. Mülk sahiplerine ödenecek bedel ne kadardır ve ne şekilde ödenecektir?
- 2- “Acele” kamulaştırmanın nedeni nedir?
- 3- Yatırım bölgelerinde yer alan araziler ve tarım alanları kamulaştırılırken “kamu yararı” gözetilecek midir?
- 4- Türkiye’de ihtiyacın çok üzerinde bir elektrik üretim kapasitesi olduğu bilinmektedir. Ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulduğunda neden yeni yatırımlar yapılmak istenmektedir?
- 5- Her türlü kurumsal denetimin dışına çıkarılan bu şirketler hangi amaçlar için kurulmak istenmektedir?
- 6- Kurulmak istenen şirketler hangi şirketlerdir ve kimlere aittir?
- 7- Doğa kaynakları bu “özel” şirketlerin rant kaynağı olarak mı görülmektedir?
- 8- ÇED raporu gereklilik sürecini aşmak, yargı yolunu atlamak için mi kamulaştırma yoluna gidilmiştir?
- 9- Kurulmak istenen şirketlerin faaliyet göstereceği alanlardaki çevre etkileri araştırılmış mıdır?
- 10- Bölgede yaşayan yurttaşlarla görüşülmüş müdür Haberdar edilmiş görüşleri alınmış mıdır?